

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Διδασκαλία 2^{ης} ξένης γλώσσας

Ενότητα 9: Επίπεδα γλωσσομάθειας

Γαλαντόμος Ιωάννης

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Εξοικείωση με ό,τι διέπει την ίδρυση και τη λειτουργία του ΚΕΓ καθώς και με τη χρησιμότητα του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας
- Εξοικείωση με τη δομή του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας, τις κατηγορίες υποψηφίων καθώς και τα κίνητρα που ωθούν στην εκμάθηση της ελληνικής ως Γ2/ΞΓ

Περιεχόμενα ενότητας

- **9.1.** Εισαγωγικές παρατηρήσεις
- **9.2.** Χρησιμότητα του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας
- **9.3.** Δομή Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας

9.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- 1994: ίδρυση Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) (Τσαγγαλίδης & Ευσταθιάδης, 2001).
- 1998: Π.Δ. 363/98 → Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας διαρθρωμένο σε τέσσερα επίπεδα (το Α είναι το χαμηλότερο, ενώ το Δ το υψηλότερο).
- 2010: Π.Δ. 60/30-6-2010 ΦΕΚ Α' 98 → εναρμόνιση επιπέδων Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας με τα αντίστοιχα του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΕΠΑ) (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2) (βλ. ΠΙΝΑΚΑ 1).

Πίνακας 1: Επίπεδα ΚΕΠΑ (Council of Europe, 2001)

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
A1	Αρχάριος Χρήστης	Μπορεί να κατανοήσει και να χρησιμοποιήσει καθημερινές εκφράσεις που του είναι οικείες και πολύ βασικές φράσεις που έχουν στόχο την ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών. Μπορεί να συστηθεί και να συστήσει άλλους και μπορεί να ρωτήσει και να απαντήσει ερωτήσεις που αφορούν προσωπικά στοιχεία, όπως το πού μένει, τα άτομα που γνωρίζει και τα πράγματα που κατέχει. Μπορεί να συνδιαλλαγεί με απλό τρόπο υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής του μιλάει αργά και καθαρά και είναι διατεθειμένος να βοηθήσει.
A2		Μπορεί να κατανοήσει προτάσεις και εκφράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά και που σχετίζονται με περιοχές που είναι άμεσα συναφείς (π.χ. πολύ βασικές ατομικές και οικογενειακές πληροφορίες, αγορές, τοπική γεωγραφία, εργασία). Μπορεί να επικοινωνήσει σε απλά και συνηθισμένα καθήκοντα που απαιτούν απλή και απευθείας ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που του είναι οικεία και για θέματα ρουτίνας. Μπορεί να περιγράψει με απλά λόγια πτυχές του ιστορικού του, του άμεσου περιβάλλοντός του καθώς και θέματα άμεσης ανάγκης.
B1	Ανεξάρτητος χρήστης	Μπορεί να κατανοήσει τα κύρια σημεία που του παρουσιάζονται με σαφήνεια και χωρίς αποκλίσεις από τον κοινό γλωσσικό τύπο και που αφορούν θέματα που συναντώνται τακτικά στη δουλειά, στο σχολείο, στον ελεύθερο χρόνο, κτλ. Μπορεί να χειριστεί καταστάσεις που είναι πιθανό να προκύψουν στη διάρκεια ενός ταξιδιού σε μια περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα. Μπορεί να παραγάγει απλό κείμενο σχετικό με θέματα που γνωρίζει ή που τον αφορούν προσωπικά. Μπορεί να περιγράψει εμπειρίες και γεγονότα, όνειρα, ελπίδες και φιλοδοξίες και να δώσει συνοπτικά λόγους και εξηγήσεις για τις γνώμες και τα σχέδιά του.
B2		Μπορεί να κατανοήσει τις κύριες ιδέες ενός σύνθετου κειμένου, τόσο για συγκεκριμένα, όσο και για αφηρημένα θέματα, συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων πάνω σε τεχνικά ζητήματα της ειδικότητάς του. Μπορεί να συνδιαλλαγεί με κάποια άνεση και αυθορμητισμό που καθιστούν δυνατή τη συνήθη επικοινωνία με φυσικούς ομιλητές της γλώσσας χωρίς επιβάρυνση για κανένα από τα δύο μέρη. Μπορεί να παραγάγει σαφές, λεπτομερές κείμενο για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και να εξηγήσει μια άποψη πάνω σε ένα κεντρικό ζήτημα, δίνοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων επιλογών.
Γ1	Αυτάρκης χρήστης	Μπορεί να κατανοήσει ένα ευρύ φάσμα απαιτητικών, μακροσκελών κειμένων και να αναγνωρίσει σημασίες που υπονοούνται. Μπορεί να εκφραστεί άνετα και αυθόρμητα χωρίς να φαίνεται συχνά πως αναζητά εκφράσεις. Μπορεί να χρησιμοποιεί τη γλώσσα ευέλικτα και αποτελεσματικά για κοινωνικούς, ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Μπορεί να παραγάγει σαφή, καλά διαρθρωμένα, λεπτομερή κείμενα για σύνθετα θέματα, επιδεικνύοντας ελεγχόμενη χρήση οργανωτικών σχημάτων, συνδετικών στοιχείων και μηχανισμών συνοχής.
Γ2		Μπορεί να κατανοήσει με ευκολία σχεδόν όλα όσα ακούει ή διαβάζει. Μπορεί να κάνει περιλήψεις με βάση πληροφορίες που προέρχονται από διαφορετικές προφορικές ή γραπτές πηγές, ανασυνθέτοντας επιχειρήματα και περιγραφές σε μια συνεκτική παρουσίαση. Μπορεί να εκφραστεί αυθόρμητα, με μεγάλη άνεση και ακρίβεια, διαχωρίζοντας λεπτές σημασιολογικές αποχρώσεις ακόμα και σε ιδιαίτερα σύνθετες περιστάσεις.

9.2. Χρησιμότητα του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας

Το πιστοποιητικό επάρκειας ελληνομάθειας είναι απαραίτητο... 1

για επαγγελματικούς σκοπούς

- αποδεικνύει το επίπεδο της επάρκειας της ελληνομάθειας του κατόχου του στην αγορά εργασίας
- θεωρείται προϋπόθεση για την εξάσκηση διάφορων επαγγελμάτων στην Ελλάδα. Για παράδειγμα στο Π.Δ. 38/2010 που συνιστά ενσωμάτωση της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ και συγκεκριμένα στο άρθρο 52 (Άρθρο 53 της Οδηγίας) αναφέρεται πως οι γλωσσικές γνώσεις στην ελληνική γλώσσα είναι απαραίτητες για την άδεια άσκησης επαγγέλματος βάσει της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων των δικαιούχων. Κάθε δικαιούχος αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων για την άσκηση επαγγέλματος στη χώρα μας θα πρέπει να πιστοποιεί, σύμφωνα με το επάγγελμα που θέλει να ασκήσει, την απαραίτητη ελληνομάθεια. Το επίπεδο ελληνομάθειας που απαιτείται ορίζεται από τον εκάστοτε αρμόδιο φορέα και αναμένονται πληροφορίες σχετικά με τις ακριβείς προβλέψεις.

Το πιστοποιητικό επάρκειας ελληνομάθειας είναι απαραίτητο... 2

για τις σπουδές

- δίνει τη δυνατότητα σε αλλογενείς/αλλοδαπούς που είναι κάτοχοι πιστοποιητικού B2 επιπέδου να εγγραφούν σε ελληνικό ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα (σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Φ152/Β6/1504/30-5-2001-ΦΕΚ 659Τ. Β').
- όποιος/α επιθυμεί να φοιτήσει σε ελληνικό και ελληνόφωνο εκπαιδευτικό ίδρυμα ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης πρέπει να έρθει σε επαφή με το φορέα όπου επιθυμεί να σπουδάσει και να πληροφορηθεί για το επίπεδο ελληνομάθειας που απαιτείται για τον κύκλο σπουδών που θέλει να παρακολουθήσει.

Το πιστοποιητικό επάρκειας ελληνομάθειας είναι απαραίτητο... 3

για τον διορισμό στο δημόσιο

- το πιστοποιητικό Γ1 (παλαιό Δ) επιπέδου δίνει τη δυνατότητα σε ευρωπαϊό πολίτη, κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αποδείξει την πολύ καλή γνώση και την άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας σε περίπτωση που επιθυμεί να διεκδικήσει θέση στο ελληνικό δημόσιο (σύμφωνα με το άρθρο 4 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν.3528/2007) πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επιτρέπεται να διορίζονται σε θέσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εξαίρεση της παρ.4 του άρθρου 39 Συνθ.Ε.Κ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα γι' αυτούς σε ειδικό νόμο).
- Επιπλέον, την ελληνομάθειά τους για διορισμό στο δημόσιο χρειάζεται να πιστοποιήσουν:
 - α. αλλοδαποί πολίτες των κρατών, που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους οποίους διορισμός επιτρέπεται μόνο στις προβλεπόμενες από ειδικούς νόμους περιπτώσεις,
 - β. όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση και
 - γ. αλλοδαποί ομογενείς.

Το πιστοποιητικό επάρκειας ελληνομάθειας είναι απαραίτητο... 4

για τη χορήγηση της άδειας παραμονής «επί
μακρόν διαμένοντος»

- το Κ.Ε.Γ. συνεργάζεται με τη Γενική Γραμματεία Δια βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας για την πιστοποίηση της ελληνομάθειας στο επίπεδο A2 (παλαιό A). Οι ενδιαφερόμενοι εξετάζονται και στη γνώση στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού.

(ΠΗΓΗ: <http://www.greeklanguage.gr/certification/node/4>)

9.3. Δομή Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας

Δομή Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας 1

- Το πιστοποιητικό ελληνομάθειας εξετάζει τις τέσσερις (4) βασικές γλωσσικές δεξιότητες (Αντωνοπούλου, 2005· Τσαγγαλίδης & Ευσταθιάδης, 2001).
- Μεθοδολογία & διάρθρωση των εξετάσεων: Επικοινωνιακή προσέγγιση.
- Πρώτες εξετάσεις: 1999.
- Η διαχρονική αυξητική τάση είναι εμφανής στα επίσημα στατιστικά αποτελέσματα του ΚΕΓ (βλ. ΠΙΝΑΚΑ 2):

Πίνακας 2: Αριθμός συμμετεχόντων στις εξετάσεις του ΚΕΓ από το 1999 έως και το 2010 (www.greek-language.gr)

έτος	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
αριθμός υποψηφίων	594	1004	1326	1940	2081	2263	2535	2754	2768	3031	3438	3678

Δομή Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας 2

- Οι Αντωνοπούλου & Βαλετόπουλος (2004) → εξετάσεις ελληνομάθειας των ετών 1999-2002: δύο (2) κατηγορίες υποψηφίων, τους αλλοδαπούς και τους ομογενείς.
- Στην 1^η κατηγορία εντάσσονται οι διάφοροι επαγγελματίες, οι υπήκοοι χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επιθυμούν να εργαστούν στην Ελλάδα, οι φοιτητές νεοελληνικών σπουδών καθώς και ενήλικοι που ενδιαφέρονται να εντρυφήσουν σε διάφορες πτυχές του ελληνικού πολιτισμού.

Δομή Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας 3

- Όσον αφορά στους ομογενείς, αυτοί είναι είτε επαναπατρισθέντες είτε μαθητές σχολείων του εξωτερικού ελληνικής καταγωγής είτε απόφοιτοι σχολείων του εξωτερικού, οι οποίοι ενδιαφέρονται να φοιτήσουν σε ελληνικό ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.
- Αναφορικά με τα κίνητρα για την εκμάθηση της νέας ελληνικής, αυτά εξειδικεύονται σε επαγγελματικούς λόγους (44,06%), σε μορφωτικούς/εκπαιδευτικούς (55,93%), στην πραγματοποίηση ταξιδιών (31,30%), την προσωπική ευχαρίστηση που τους προσφέρει η ελληνική γλώσσα (52,76%) και τέλος σε διάφορους λόγους (26,42%).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Αντωνοπούλου, Ν. (2005). *Οδηγός για τις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας*. Θεσσαλονίκη: ΥΠΕΠΘ & ΚΕΓ.
- Αντωνοπούλου, Ν., & Βαλετόπουλος, Φρ. (2004). *Στατιστική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων των εξετάσεων πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας*. Πρακτικά 6^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας. Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης [CD-ROM].
- Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge: CUP.
- Τσαγγαλίδης, Α., & Ευσταθιάδης, Στ. (2001). Εξετάσεις για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας. Στο Α.-Φ. Χριστίδης (Επιμ.), *Γλώσσα, Γλώσσες στην Ευρώπη/ Langue, Langues en Europe* (σελ. 45-52). Αθήνα/Athènes: ΥΠΕΠΘ & ΚΕΓ.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη